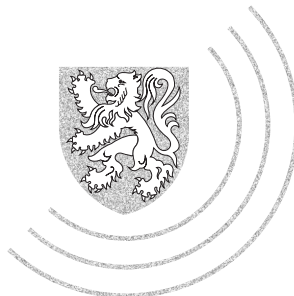

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

28 oktober 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Veerle Declercq, mevrouw Sonja Becq, de heer Koen Helsen,
mevrouw Anne-Marie Baeke en de heer Jan Roegiers –

betreffende de pleegzorg in Vlaanderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Jan Van Duppen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Koen Helsen.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van
Kessel ;

mevrouw Claudine De Schepper, de heren Jacques
Devolder, Koen Helsen, mevrouw Erna Van Wauwe ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer
Felix Strackx ;

de heren Carlo Daelman, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle
Heeren, de heer Luc Martens, mevrouw Ilse Van Eetvelde ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau,
Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen
Van den Eynde ;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Anne Van Asbroeck ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

de heer Kris Van Dijck.

Zie :

1505 (2002-2003)

- Nr. 1 : Voorstel van resolutie
- Nr. 2 : Verslag over hoorzitting
- Nr. 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Veerle Declercq, mede-indiener	4
II. Bespreking	4
III. Stemmingen	5
Tekst aangenomen door de Commissie	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen behandelde het voorstel van resolutie betreffende de pleegzorg in Vlaanderen op 29 april en 23 oktober 2003 (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1505/1).

De Commissie besliste op 29 april 2003 een hoorzitting te houden over het voorstel van resolutie. Het verslag van die hoorzitting is gedrukt als afzonderlijk stuk (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1505/2).

De amendementen bij het voorstel van resolutie zijn opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1505/3.

I. Toelichting door mevrouw Veerle Declercq, mede-indiener

Mevrouw Veerle Declercq, mede-indiener, licht toe dat de pleegzorg in Vlaanderen volop in beweging is. Een twintigtal jaar geleden beschouwde men pleegzorg als een onveranderlijk gegeven, als iets dat eens nodig, altijd nodig is. Vandaag bestaan er heel wat vormen van pleegzorg : steungezinnen, onthaalgezinnen, korte opvang, time-out, begeleiding.

Ook de pleeggezinnen zelf evolueren. Er zijn nu ook alleenstaanden, holebi's, enzovoort, die als pleeggezin fungeren. Pleegzorg is een heel waardevolle vorm van hulpverlening die al heel lang bestaat, en ook goedkoper is dan andere vormen van hulpverlening.

Er zijn evenwel nog heel wat knelpunten weg te werken. Vandaar dat in dit voorstel van resolutie aan de Vlaamse regering wordt gevraagd om concrete initiatieven te nemen met betrekking tot de pleegzorg. Belangrijk daarbij is dat rechten en afspraken met de biologische ouders niet uit het oog mogen worden verloren. Een van de vragen aan de Vlaamse regering is om de regelgeving te verfijnen. Een andere vraag is om afspraken te maken met het federale niveau met betrekking tot de vergoedingen, de kinderbijslag en de domiciliëring.

Voor een meer gedetailleerde toelichting verwijst de spreker naar de schriftelijke toelichting bij het voorstel van resolutie.

De spreker, daarin bijgetreden door diverse leden, vraagt een hoorzitting te organiseren met de verschillende betrokkenen.

II. Bespreking

– overwegend gedeelte (eerste streep) :

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey overweegt een amendement in te dienen, dat ertoe strekt considerans 5° te schrappen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat rond het in 5° vermelde arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens onduidelijkheid kan ontstaan op juridisch gebied. In het arrest blijkt immers alleen te worden vermeld dat er recht op contact is tussen de ouders en de kinderen tijdens de duur van de plaatsingsmaatregelen. In 5° wordt ten onrechte gesteld dat er moet worden voorzien in een zo spoedig mogelijke terugkeer.

Het lijkt dan ook aangewezen om te wachten op verdere rechtspraak, om te weten hoe een en ander moet worden geïnterpreteerd. Als die visie wordt gedeeld, kan het amendement gemeenschappelijk worden ingediend.

Mevrouw Veerle Declercq beaamt dat in het licht van die argumentatie, het 5° best wordt geschrapt. Zij steunt het voorstel om een gezamenlijk amendement in te dienen.

Het amendement wordt als amendement nr. 1 ingediend door mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Veerle Declercq, de heer Carlo Daelman, mevrouw Erna Van Wauwe, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Koen Helsen.

– voornemen om debat te openen (tweede streep) :

Er worden geen opmerkingen geformuleerd.

– vragen aan de Vlaamse regering (derde streep) :

Mevrouw Veerle Declercq stelt voor in 2° niet alleen van “het kind” te spreken, maar ook van “de pleeggast”. Daarmee wordt ingegaan op een vraag die bij de hoorzitting aan bod kwam. Alle vormen van pleegzorg beschouwen, zoals door de afgevaardigde van het OPZ Geel werd gevraagd, zou echter te ver gaan. In dezelfde logica zal ook een aanpassing worden voorgesteld bij de vraag naar overleg met de federale regering.

Op de vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen of met “de pleeggasten” de verlengde minderjarigen worden bedoeld, antwoordt mevrouw Declercq bevestigend. Bovendien horen er ook de mensen bij die door het VFSIPH worden begeleid.

Als de regelgeving wordt aangepast, zal dit in de uitvoeringsbesluiten moeten worden verduidelijkt.

Minister Adelheid Byttebier zegt dat het aan het Vlaams Parlement toekomt om de doelgroep te bepalen. Het is zo dat het beleid inzake pleegzorg meer en meer in de richting gaat van gediversifieerde pleegzorg. Een ruimere omschrijving dan het kind strookt daar dus in elk geval mee.

Het amendement nr. 2 wordt ingediend door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen en Carlo Daelman en mevrouw Veerle Declercq.

De voorzitter suggereert om aan de Vlaamse regering tevens te vragen om de nadruk te blijven leggen op het kind en de rechten van het kind altijd te respecteren. Het belang van het kind is immers een basisprincipe en een vertrouwensband is essentieel voor de ontwikkeling van het kind. Voorts zou ook kunnen worden gevraagd het recht op continuïteit in de opvoeding voorop te stellen. Het belang van de ouder, dat soms in conflict kan komen met het belang van het kind, mag niet ontkend, noch verzwegen worden.

Mevrouw Veerle Declercq zegt dat niemand er bezwaar kan tegen hebben om het belang van het kind expliciet centraal te stellen. Over het recht op continuïteit bestaat echter nog vrij veel discussie. In het licht daarvan is een toevoeging daarover niet verkieslijk.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen sluit zich daarbij aan en verwijst naar de pleegzorg in het kader van de kansarmoede. Oplossingen zijn soms verschillend al naargelang van de groep van de kinderen.

Minister Adelheid Byttebier wijst er in verband met de rechten van de ouders op dat vanuit de sector, onder meer door de ouders, meer en meer wordt gevraagd naar een afsprakennota tussen de verschillende betrokkenen. Een dergelijke nota zou, bijvoorbeeld ook naar de jeugdrechter toe, duidelijk moeten maken wie wanneer welke rechten heeft.

Mevrouw Veerle Declercq zegt dat in 11° uitdrukkelijk wordt gevraagd een procedure uit te werken voor het maken van een dergelijke afsprakennota.

Amendement nr. 3 wordt ingediend door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Koen Helsen en Carlo Daelman en mevrouw Veerle Declercq.

– *vraag naar overleg met de federale regering (vierde streep) :*

Mevrouw Veerle Declercq stelt voor om in 1° “en pleeggasten” in te lassen, naar analogie met de zo-even voorgestelde aanvulling.

Een amendement dat daartoe strekt wordt ingediend door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen en Carlo Daelman en mevrouw Veerle Declercq.

III. Stemmingen

Amendement nr. 1, ingediend door mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Veerle Declercq, de heer Carlo Daelman, mevrouw Erna Van Wauwe, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Koen Helsen, strekt ertoe considerans 5° te schrappen.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Amendement nr. 2, ingediend door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen en Carlo Daelman en mevrouw Veerle Declercq, strekt ertoe bij de derde streep, 2°, toe te voegen : “of de pleeggast”.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Amendement nr. 3, ingediend door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Koen Helsen en Carlo Daelman en mevrouw Veerle Declercq, strekt ertoe aan de tweede streep toe te voegen :

“ 13° de nadruk te blijven leggen op het kind en zijn rechten te allen tijde te respecteren. Het belang van het kind is één van de basis- en hoofdprincipes. Een vertrouwensband is van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van het kind ;”.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Amendement nr. 4, ingediend door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen en Carlo Daelman en mevrouw Veerle Declercq, strekt ertoe bij de vierde streep, 1°, te vermelden : “ouders, pleegouders, pleegkinderen en pleeggasten”.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen.

Het voorstel van resolutie wordt aangenomen met 8 stemmen.

De verslaggever,

Jan VAN DUPPEN

De voorzitter,

Koen HELSEN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

1° het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 20 november 1989 ;

2° het decreet van 15 mei 1991 houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind ;

3° de mededeling aan de Vlaamse regering van 16 juni 2000 van Vlaams minister Mieke Vogels inzake integrale jeugdhulpverlening ;

4° het antwoord van Vlaams minister Mieke Vogels op de vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen van het Vlaams Parlement op 28 maart 2002 ;

– neemt zich voor in het Vlaams Parlement een debat te openen over de gronden die (gedwongen) hulpverlening aan een kind legitimeren. Er moet een objectivering komen van leef- en opvoedingssituaties die dermate problematisch zijn dat de plaatsing van een kind in een pleeggezin legitiem opgelegd kan worden ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° stappen te ondernemen om de regelgeving inzake pleegzorg te moderniseren en aan te passen aan de huidige realiteit ;

2° de organisatie van en de regelgeving met betrekking tot de pleegzorg te laten vertrekken vanuit de rechten en belangen van het kind of de pleeggast ;

3° in overleg te treden met de verschillende actoren binnen de pleegzorg, zodat de regelgeving kan worden afgestemd op de diversiteit ;

4° pleegzorg een volwaardige en geïntegreerde plaats te geven in het hulpverleningsaanbod, zodat, in het licht van een integrale jeugdhulpverlening, verschillende zorg- en opvangvormen op elkaar aansluiten en gecombineerd kunnen worden, zowel voor minderjarigen als voor volwassenen ;

5° de nodige middelen vrij te maken om de gezinnen met problematische opvoedingssituaties maximaal te begeleiden om plaatsing te voorkomen ;

6° in overleg met de betrokken sectoren te werken aan coördinatie en samenwerking tussen de verschillende organisaties. De mogelijkheden om vrij toegankelijke, private plaatsingen te organiseren moeten verruimd worden ;

7° de regelgeving inzake alle vormen van pleegzorg, voor zowel minderjarigen als volwassen gehandicapten, te harmoniseren, en de verschillende erkenningsnormen op elkaar af te stemmen ;

8° de pleegzorg verder te differentiëren, zodat ‘nieuwe’ vormen van pleegzorg zoals occasionele opvang, weekendopvang of orthopedagogische pleegzorg flexibel ondersteund kunnen worden ;

9° de dagvergoeding voor pleegouders te harmoniseren en in overeenstemming te brengen met de werkelijke kosten voor de opvang, afhankelijk van leeftijd en specifieke kenmerken van het pleegkind of de pleeggast ;

10° het wederzijdse respect tussen ouders, pleegouders en hulpverleners te bevorderen, door de dialoog tussen deze betrokkenen bij de jeugdhulpverlening te stimuleren ;

11° een procedure uit te werken voor het maken van een afsprakennota tussen ouders, pleegouders en professionele hulpverleners voor het kind bij de pleegouders wordt geplaatst ;

12° de organisaties voor pleegzorg financieel te blijven ondersteunen in de informatieverstrekking inzake pleegzorg en bij de werving van potentiële pleegouders ;

13° de nadruk te blijven leggen op het kind of de pleeggast en zijn rechten te allen tijde te respecteren. Het belang van het kind is één van de basis- en hoofdprincipes. Een vertrouwensband is van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van het kind ;

– vraagt de Vlaamse regering in overleg te treden met de federale regering, opdat :

- 1° er een doorlichting komt van de rechtspositie van ouders, pleegouders, pleegkinderen en pleeggasten, en een knelpuntennota wordt gemaakt inzake bijvoorbeeld wettelijke aansprakelijkheid, fiscale aspecten, ziektekosten en de positie van het pleegkind binnen het verzekeringsrecht ;
 - 2° het vooraf opstellen van een afsprakennota inzake opvoeding, bezoekrecht en opvoedkundige aspecten deel uitmaakt van de procedure bij gedwongen uithuisplaatsing van een kind ;
 - 3° in het geval van een gedwongen uithuisplaatsing, ook de pleegouders hoorrecht krijgen bij alle ingrijpende beslissingen inzake de opvoeding en hulpverlening aan het kind, naast het wettelijk hoorrecht van de ouders en het kind ;
 - 4° de regeling inzake kinderbijslag – rekening houdend met de behoeften en kansen van de kinderen – en het domiciliëringsprincipe worden herzien, zodat de ouders bij plaatsing van een kind hun sociale rechten en het recht op het ontvangen van kinderbijslagen kunnen behouden, afhankelijk van de concrete situatie ;
 - 5° pleegouders een plaats krijgen binnen de sociale zekerheid, bijvoorbeeld inzake tijdskredieten en ouderschapsverloven, in de zin dat het mogelijk wordt om de rechten op deze verloven tussen ouders en pleegouders te delen.
-